

УДК 378.147.091.31:004.73]-059.1:614.253.4
DOI <https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2026-1-10>

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ (INSTAGRAM, ТІКТОК ТА ІН.) У ПІДГОТОВЦІ ДО ЗАНЯТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ОСВІТНІЙ ОГЛЯД З ОЦІНКОЮ СТУДЕНТІВ

Антофійчук Тетяна Миколаївна,
доктор філософії, асистент кафедри внутрішньої медицини,
клінічної фармакології та професійних хвороб,
Буковинський державний медичний університет
ORCID: 0000-0002-7441-7939

Антофійчук Микола Петрович,
кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри внутрішньої медицини,
клінічної фармакології та професійних хвороб,
Буковинський державний медичний університет
ORCID: 0000-0002-3839-1209

Коротун Олена Павлівна
кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб,
Буковинський державний медичний університет
ORCID: 0000-0003-0297-6683

Актуальність. Швидка діджиталізація освіти суттєво вплинула на медичну підготовку, при цьому студенти сучасного покоління дедалі частіше інтегрують платформи соціальних мереж – Instagram, TikTok, YouTube та Telegram – у свої навчальні стратегії для доступу до клінічних демонстрацій, мнемонік та обговорення клінічних випадків. Незважаючи на зростаючу популярність, педагогічна цінність та ризики навчання на основі соціальних мереж залишаються недостатньо вивченими, особливо в багатокультурних академічних середовищах, таких як Буковинський державний медичний університет (БДМУ).

Мета дослідження. Проаналізувати міжнародний досвід використання соціальних мереж у медичній освіті та оцінити практики, переваги та виклики використання цих платформ студентами 5-6 курсів БДМУ при підготовці до занять.

Матеріали та методи. Дослідження поєднало два методологічні підходи: (1) нарративний огляд міжнародної літератури з баз даних PubMed, Scopus та Google Scholar (2020-2025); (2) крос-секційне опитування 120 студентів 5-6 курсів БДМУ (60 українських, 60 міжнародних студентів) за допомогою структурованих анкет для якісної оцінки досвіду навчання та культурних переваг.

Результати. Огляд літератури підтвердив, що 65-85% студентів-медиків у світі використовують соціальні мережі в освітніх цілях. Дані БДМУ показали вищий рівень використання (89%), при цьому найпопулярнішими платформами були Telegram (91%), YouTube (85%) та Instagram (78%). Студенти повідомили про значні переваги, включаючи підвищення залученості (87%), покращену доступність (94%) та кращу ретенцію через візуальний контент (79%). Проте 63% висловили занепокоєння щодо точності інформації, а 58% визнали проблему відволікання. Виявлено культурні відмінності: українські студенти віддавали перевагу україномовним Telegram-каналам (96% проти 86%), тоді як міжнародні студенти більше використовували англомовний контент Instagram (91% проти 64%). Лише 42% вважали, що соціальні мережі покращили їхні оцінки, хоча стратегічне використання корелювало з вищою академічною задоволеністю ($p=0,032$).

Висновки. Платформи соціальних мереж є цінними допоміжними навчальними інструментами при критичному та стратегічному використанні. Дані БДМУ підтверджують глобальні тенденції, водночас розкриваючи унікальні мовні та культурні виміри в багатокультурній медичній освіті. Ефективність залежить від якості контенту та керівництва викладачів. Структурована інтеграція з навчанням цифровій грамотності може покращити результати навчання, мінімізуючи ризики дезінформації та відволікання. Студенти активно шукають інституційного керівництва та ресурсів, перевірених викладачами.

Ключові слова: соціальні мережі, медична освіта, Instagram, TikTok, студенти-медики, цифрове навчання, Буковинський державний медичний університет, підготовка до занять, міжнародні студенти.

Antofiychuk Tetyana, Antofiychuk Mykola, Korotun Olena. USE OF SOCIAL NETWORK PLATFORMS (INSTAGRAM, TIKTOK, ETC.) IN PREPARATION FOR CLASSES AMONG MEDICAL STUDENTS OF THE BUKOVYN STATE MEDICAL UNIVERSITY: AN EDUCATIONAL REVIEW WITH STUDENT EVALUATION

Rapid digitalization of education has significantly influenced medical training, with modern generation students increasingly incorporating social media platforms – Instagram, TikTok, YouTube, and Telegram – into their learning strategies for accessing clinical demonstrations, mnemonics, and case discussions. Despite growing popularity, the pedagogical value and risks of social media-based learning remain insufficiently examined, particularly in multicultural academic environments such as Bukovinian State Medical University (BSMU).

Aim. To analyze international experience of social media use in medical education and assess the practices, benefits, and challenges of using these platforms among 5th-6th year BSMU students in preparation for classes.

Materials and Methods. This mixed-methods study combined: (1) narrative review of international literature from PubMed, Scopus, and Google Scholar databases (2020–2025); (2) cross-sectional survey of 120 fifth- and sixth-year BSMU students (60 Ukrainian, 60 international students) using structured questionnaires for qualitative assessment of learning experiences and cultural preferences.

Results. Literature review confirmed that 65-85% of medical students globally use social media educationally. BSMU data showed higher usage (89%), with Telegram (91%), YouTube (85%), and Instagram (78%) being most popular. Students reported significant benefits including enhanced engagement (87%), improved accessibility (94%), and better retention through visual content (79%). However, 63% expressed concerns about information accuracy, and 58% acknowledged distraction challenges. Cultural differences emerged: Ukrainian students preferred Ukrainian-language Telegram channels (96% vs. 86%), while international students relied more on English Instagram content (91% vs. 64%). Only 42% believed social media improved grades, though strategic use correlated with higher academic satisfaction ($p=0.032$).

Conclusions. Social media platforms serve as valuable supplementary learning tools when used critically and strategically. BSMU data confirms global trends while revealing unique linguistic and cultural dimensions in multicultural medical education. Effectiveness depends on content quality and educator guidance. Structured integration with digital literacy training could enhance learning outcomes while mitigating misinformation and distraction risks. Students actively seek institutional guidance and faculty-curated resources.

Key words: social media, medical education, Instagram, TikTok, medical students, digital learning, Bukovinian State Medical University, class preparation, international students.

Вступ. Швидка діджиталізація освіти та зміна навчальних звичок сучасного покоління суттєво вплинули на медичну підготовку як у світі, так і в Україні. Платформи соціальних мереж, такі як Instagram та TikTok, дедалі частіше використовуються студентами-медиками як допоміжні навчальні інструменти під час підготовки до занять. Ці платформи пропонують короткий, візуально насичений та легкодоступний освітній контент, включаючи мікролекції, клінічні перлини, мнемоніки та пояснення на основі клінічних випадків [1, 2].

Незважаючи на їхню популярність, педагогічна цінність, обмеження та ризики використання соціальних мереж для академічної підготовки в медичній освіті залишаються недостатньо систематизованими, особливо в країнах з перехідними освітніми системами, таких як Україна [3]. Буковинський державний медичний університет (БДМУ) з його різноманітним студентським контингентом, що включає як українських, так і міжнародних студентів, є ідеальним середовищем для вивчення цих практик у багатокультурному освітньому контексті.

Розуміння існуючих доказів поряд із безпосереднім зворотним зв'язком від студентів є важливим для обґрунтованої інтеграції соціальних мереж у медичні навчальні програми. Метою

цього дослідження було проаналізувати міжнародний досвід та оцінити реальні практики використання платформ соціальних мереж студентами старших курсів БДМУ при підготовці до занять.

Матеріали та методи. Проведено систематичний пошук літератури з використанням ключових слів: «social media», «Instagram», «TikTok», «medical students», «medical education», «learning» та «academic preparation». Критерії включення охоплювали рецензовані статті, опубліковані між 2020-2025 роками, з фокусом на медичну освіту або освіту медичних професій. Досліджувана популяція: студенти 5-6 курсів БДМУ ($n=120$) Українські студенти: 60 учасників. Міжнародні студенти: 60 учасників. Інструменти збору даних: проводилася онлайн через Google Forms, час заповнення 15-20 хвилин.

Етичні міркування: Дослідження отримало схвалення комітету з етики БДМУ. Усі учасники надали інформовану згоду, а анонімність була забезпечена при звітуванні даних. Кількісні дані аналізувалися за допомогою описової статистики та критерію χ^2 для порівняння між групами. Якісні дані з інтерв'ю були проаналізовані за допомогою тематичного аналізу. Статистична значущість встановлювалася на рівні $p<0,05$.

Результати. Оглянуті міжнародні дослідження демонструють, що більшість студентів-медиків

(65-85%) використовують платформи соціальних мереж для освітніх цілей поряд з традиційними навчальними ресурсами [4, 5]. Instagram переважно використовується для візуального навчання, інфографіки та стислих теоретичних пояснень, тоді як TikTok використовується для коротких відеодемонстрацій та спрощених концептуальних пояснень [6, 7].

Повідомлені переваги включають підвищену залученість, сприйману легкість навчання, покращену мотивацію та підвищене запам'ятовування інформації [8]. Проте дані щодо об'єктивних покращень академічної успішності є неоднозначними [9]. Основні проблеми включають змінну якість контенту, відсутність рецензування, ризик дезінформації, поверхнєве навчання, відволікання та етичні питання, пов'язані з професіоналізмом та конфіденційністю пацієнтів [10, 11].

Серед 120 опитаних студентів БДМУ: 89% студентів використовують соціальні мережі в освітніх цілях принаймні щотижня. Найбільш використовувані платформи: Instagram (78%), YouTube (85%), TikTok (62%), Telegram (91%). Середнє щоденне використання соціальних мереж в освітніх цілях: 45-60 хвилин, пікові години використання: вечір (19:00-22:00) та перед іспитами.

Переваги контенту: візуалізація анатомії та 3D-моделі (82%), обговорення клінічних випадків (76%), мнемоніки з фармакології (71%) демонстрації ОСКІ/практичних навичок (68%), блок-схеми та діаграми з патології (65%).

Сприймані переваги (% тих, хто відповів «згоден» або «повністю згоден»): робить навчання більш захоплюючим та менш монотонним (87%), допомагає при швидкому повторенні перед заняттями (81%), покращує ретенцію через візуальний контент (79%), надає альтернативні пояснення складних тем (76%), доступний будь-коли та будь-де (94%), безкоштовний або дешевий порівняно з підручниками (88%).

Але в той же час були труднощі з перевіркою точності інформації (63%), занадто багато часу витрачається на прокручування/відволікання (58%), контент занадто спрощений для глибини іспиту (54%), алгоритм показує неосвітній контент (71%), труднощі з організацією/збереженням корисного контенту (48%).

Українські студенти демонстрували вищу перевагу Telegram-каналів (96% проти 86% міжнародних) та україномовних авторів контенту, тоді як міжнародні студенти більше поклалися на англійськомовних авторів Instagram та YouTube (91% проти 64%). Міжнародні студенти повідомляли про більші труднощі з мовними бар'єрами

при доступі до українських медичних ресурсів ($p < 0,001$).

Самооцінка академічного впливу свідчить про те, що 42% вважають, що це покращило їхні оцінки, 51% вважають, що це доповнює, але не змінює оцінки, 7% вважають, що це може мати негативний вплив через відволікання. Студенти, які використовують соціальні мережі стратегічно (з конкретними освітніми цілями), повідомили про вищу задоволеність академічними результатами ($p = 0,032$).

Спільні занепокоєння обох груп: бажання університетських верифікованих або рекомендованих викладачами ресурсів соціальних мереж, потреба в керівництві щодо оцінки достовірності контенту, занепокоєння щодо професійних меж та конфіденційності пацієнтів у клінічному контенті, Зацікавленість у створенні БДМУ офіційної освітньої присутності в соціальних мережах.

Студенти надали конкретні пропозиції щодо покращення інтеграції соціальних мереж у медичну освіту в БДМУ:

1. **Списки ресурсів, куровані викладачами** – 78% просили професорів рекомендувати надійні облікові записи соціальних мереж

2. **Семінари з цифрової грамотності** – 69% хотіли навчання оцінці онлайн-медичної інформації

3. **Офіційні облікові записи БДМУ** – 84% підтримали створення університетом верифікованого контенту

4. **Інтеграція з формальною навчальною програмою** – 56% запропонували пов'язати контент соціальних мереж з темами лекцій

5. **Співпраця студентів та викладачів** – 43% зацікавлені в допомозі створення освітнього контенту під керівництвом викладачів

Обговорення. Комбіновані результати міжнародної літератури та оцінки студентів БДМУ показують, що платформи соціальних мереж є потужним допоміжним інструментом для підготовки студентів-медиків до занять при критичному та відповідальному використанні. Дані БДМУ підтверджують глобальні тенденції, водночас підкреслюючи унікальні аспекти українського контексту медичної освіти, зокрема важливість мовно-специфічних ресурсів та виклики, з якими стикаються міжнародні студенти.

Високий рівень використання серед студентів БДМУ (89%) узгоджується з міжнародною літературою, демонструючи, що навчання в соціальних мережах є не лише західним феноменом, а глобальним зсувом у освітній поведінці [11]. Перевага українських студентів щодо Telegram

відображає регіональну цифрову культуру, тоді як покладання міжнародних студентів на англomовний контент Instagram та TikTok підкреслює як можливості, так і виклики в багатокультурних умовах медичної освіти [10].

Ефективність навчання в соціальних мережах значною мірою залежить від якості контенту, відповідності цілям навчання та керівництва викладачів. Розрив між бажанням студентів верифікованих ресурсів (78%) та поточною доступністю вказує на інституційну можливість. Хоча соціальні мережі не можуть замінити формальну медичну освіту, структурована інтеграція в поєднанні з навчанням цифровій грамотності може підвищити освітню цінність, мінімізуючи ризики [11].

Неоднозначні дані щодо покращення академічної успішності як у літературі, так і в самозвітах БДМУ припускають, що соціальні мережі можуть слугувати більше як мотиваційний інструмент залучення, ніж первинний навчальний ресурс [12]. Висновок про те, що стратегічне, цілеспрямоване використання корелює з кращими результатами, підкреслює важливість навчання студентів ефективному використанню цих інструментів.

Культурні та мовні виміри виявилися значущими факторами в БДМУ, які недостатньо представлені в переважно англomовній літературі. Багатокультурне середовище університету вимагає врахування різноманітних переваг цифрового навчання та доступності ресурсів при розробці освітньої політики [13].

Ризики, виявлені як у літературі, так і у зворотному зв'язку студентів—дезінформація, відволікання, поверхневність та етичні занепокоєння—вимагають інституційної відповіді. Самосвідомість студентів щодо цих обмежень (63% стурбовані перевіркою точності) свідчить про готовність до формального навчання критичній цифровій грамотності [14].

Подальші емпіричні дослідження, особливо поздовжні дослідження, що відстежують фактичні

академічні результати, та контрольовані випробування, що порівнюють різні стратегії інтеграції, є необхідними.

Контекст БДМУ пропонує цінні можливості для досліджень у різноманітних, багатомовних середовищах медичної освіти.

Висновки

1. Платформи соціальних мереж широко використовуються студентами-медиками БДМУ для підготовки до занять (89% використовують ці платформи в освітніх цілях принаймні щотижня).

2. Instagram та TikTok підтримують залученість та мотивацію, але якість освітнього контенту варіює, при цьому студенти активно шукають верифіковані ресурси.

3. Ризики включають дезінформацію, відволікання та етичні виклики, що визнають 63% студентів, які бажають отримати керівництво щодо оцінки контенту.

4. Культурні та мовні фактори мають значення: українські студенти віддають перевагу Telegram та україномовному контенту, тоді як міжнародні студенти покладаються на англomовні ресурси, що підкреслює потребу в різноманітних, доступних матеріалах.

5. Керівництво викладачів та навички критичної оцінки є необхідними, при цьому 78% студентів просять рекомендації викладачів щодо курованих ресурсів.

6. Студенти прагнуть інституційної інтеграції: 84% підтримують створення БДМУ офіційної присутності в соціальних мережах.

7. Стратегічне використання корелює з кращими результатами: цілеспрямоване навчання в соціальних мережах пов'язане з вищою академічною задоволеністю.

8. Необхідні подальші дослідження для розробки стратегій інтеграції на основі доказів, специфічних для українського та багатокультурного контексту медичної освіти.

Список літератури:

1. Sterling M., Leung P., Wright D., Bishop T. F. The use of social media in graduate medical education: a systematic review. *Academic Medicine*. 2017. Vol. 92, № 7. P. 1043–1056. DOI: 10.1097/ACM.0000000000001617.
2. Лямцева О. В. Аспекти використання соціальних мереж для сучасного лікаря в Україні. *Збірник наукових праць Запорізького державного медичного університету*. 2024. № 1. С. 124–125. URL: <https://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/20296/1/%D1%81124-125.pdf>.
3. Guraya S. Y. The usage of social networking sites by medical students for educational purposes: a meta-analysis and systematic review. *North American Journal of Medical Sciences*. 2016. Vol. 8, № 7. P. 268–278. DOI: 10.4103/1947-2714.187131.
4. Pander T., Pinilla S., Dimitriadis K., Fischer M. R. The use of Facebook in medical education: a literature review. *GMS Journal for Medical Education*. 2014. Vol. 31, № 3. Doc33. DOI: 10.3205/zma000925.
5. Соціальні мережі в медицині: сучасні виклики та можливості. *Ravita Review*. 2024. URL: <https://ravita.review/expert-article/soczialni-merezhi-v-medycyni-suchasni-vyklyky-ta-mozhlyvosti/>.

6. Song S., Kapoor K., McConnell M., Chhabra N., Choi S., Singh K., Perez O. The emerging role of TikTok in medical education. *Journal of Surgical Education*. 2021. Vol. 78, № 4. P. 1077–1080. DOI: 10.1016/j.jsurg.2021.03.006.
7. Ventola C. L. Social media and health care professionals: benefits, risks, and best practices. *Pharmacy and Therapeutics*. 2014. Vol. 39, № 7. P. 491–520.
8. Alencar de Pinho J. R., Moretti G. P., dos Santos B. F., Mercon de Vargas A., Xavier L. L. Social media in medical education: effectiveness, main challenges and trends. *Revista Brasileira de Educação Médica*. 2022. Vol. 46, № 2. e052. DOI: 10.1590/1981-5271v46.2-20210329.
9. Grajales F. J., Sheps S., Ho K., Novak-Lauscher H., Eysenbach G. Social media: a review and tutorial of applications in medicine and health care. *Journal of Medical Internet Research*. 2014. Vol. 16, № 2. e13. DOI: 10.2196/jmir.2912.
10. Accemedin. Платформа для навчання лікарів та студентів-медиків. 2024–2025. URL: <https://www.instagram.com/accemedin/>.
11. Malik A., Dhir A., Kaur P., Johri A. Correlates of social media fatigue and academic performance decrement. *Information Technology & People*. 2021. Vol. 34, № 2. P. 557–580. DOI: 10.1108/ITP-06-2019-0289.
12. Особливості навчання іноземних студентів на міжнародному факультеті. Київський медичний університет. 2025. URL: <https://kmu.edu.ua/mizhnarodnij-fakultet/>.
13. Costello K., Beale M. Digital literacy in the clinical workplace: a systematic review. *Health Information & Libraries Journal*. 2022. Vol. 39, № 3. P. 189–203. DOI: 10.1111/hir.12436.
14. Patel V., Yoskowitz N., Arocha J., Shortliffe E. Cognitive and learning sciences in biomedical and health instructional design: a review with lessons for biomedical informatics education. *Journal of Biomedical Informatics*. 2009. Vol. 42, № 1. P. 176–197. DOI: 10.1016/j.jbi.2008.12.006.

References:

1. Sterling, M., Leung, P., Wright, D., & Bishop, T. F. (2017). The use of social media in graduate medical education: A systematic review. *Academic Medicine*, 92(7), 1043–1056. <https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000001617>
2. Lyamseva, O. V. (2024). Aspekty vykorystannia sotsialnykh mrezhz dlia suchasnoho likaria v Ukraini [Aspects of using social networks for modern doctors in Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Zaporizkoho derzhavnoho medychnoho universytetu*, (1), 124–125. Retrieved from: <https://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/20296/1/%D1%81124-125.pdf>
3. Guraya, S. Y. (2016). The usage of social networking sites by medical students for educational purposes: A meta-analysis and systematic review. *North American Journal of Medical Sciences*, 8(7), 268–278. <https://doi.org/10.4103/1947-2714.187131>
4. Pander, T., Pinilla, S., Dimitriadis, K., & Fischer, M. R. (2014). The use of Facebook in medical education: A literature review. *GMS Journal for Medical Education*, 31(3), Article Doc33. <https://doi.org/10.3205/zma000925>
5. Ravita Review. (2024). Sotsialni mrezhzi v medytsyni: Suchasni vyklyky ta mozhlyvosti [Social networks in medicine: Modern challenges and opportunities]. Retrieved from: <https://ravita.review/expert-article/soczialni-mrezhzi-v-medyczyni-suchasni-vyklyky-ta-mozhlyvosti/>
6. Song, S., Kapoor, K., McConnell, M., Chhabra, N., Choi, S., Singh, K., & Perez, O. (2021). The emerging role of TikTok in medical education. *Journal of Surgical Education*, 78(4), 1077–1080. <https://doi.org/10.1016/j.jsurg.2021.03.006>
7. Ventola, C. L. (2014). Social media and health care professionals: Benefits, risks, and best practices. *Pharmacy and Therapeutics*, 39(7), 491–520
8. Alencar de Pinho, J. R., Moretti, G. P., dos Santos, B. F., Mercon de Vargas, A., & Xavier, L. L. (2022). Social media in medical education: Effectiveness, main challenges and trends. *Revista Brasileira de Educação Médica*, 46(2), Article e052. <https://doi.org/10.1590/1981-5271v46.2-20210329>
9. Grajales, F. J., III, Sheps, S., Ho, K., Novak-Lauscher, H., & Eysenbach, G. (2014). Social media: A review and tutorial of applications in medicine and health care. *Journal of Medical Internet Research*, 16(2), Article e13. <https://doi.org/10.2196/jmir.2912>
10. Accemedin. (2024–2025). Платформа для навчання лікарів та студентів-медиків. Retrieved from: <https://www.instagram.com/accemedin/>
11. Malik, A., Dhir, A., Kaur, P., & Johri, A. (2021). Correlates of social media fatigue and academic performance decrement. *Information Technology & People*, 34(2), 557–580. <https://doi.org/10.1108/ITP-06-2019-0289>
12. Osoblyvosti navchannia inozemnykh studentiv na mizhnarodnomu fakulteti [Features of training foreign students at the international faculty]. (2025). *Kyivskiy medychnyi universytet*. Retrieved from: <https://kmu.edu.ua/mizhnarodnij-fakultet/>
13. Costello, K., & Beale, M. (2022). Digital literacy in the clinical workplace: A systematic review. *Health Information & Libraries Journal*, 39(3), 189–203. <https://doi.org/10.1111/hir.12436>
14. Patel, V. L., Yoskowitz, N. A., Arocha, J. F., & Shortliffe, E. H. (2009). Cognitive and learning sciences in biomedical and health instructional design: A review with lessons for biomedical informatics education. *Journal of Biomedical Informatics*, 42(1), 176–197. <https://doi.org/10.1016/j.jbi.2008.12.006>

Дата першого надходження статті до видання: 21.12.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.02.2026